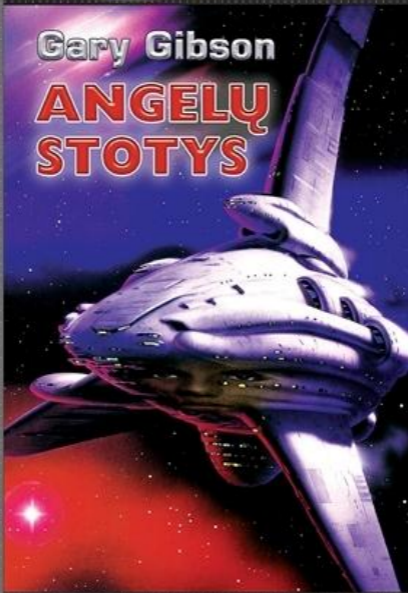

SF

erikas

Gary Gibson

ANGELŲ STOTYS

451 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Gary Gibson ANGELŲ STOTYS

Mokslinės fantastikos romanas

Prieš daugybę milijonų metų svetimiečių civilizacija, praminta Angelais, paliko visatoje daugybę savo kultūros paminklų. Bene įstabiausi - Angelų Stotys, kuriose esantis singularumas akimirksniu perkelia žmonių žvaigždėlaivius į tolimiausią Galaktikos tašką. Be to, žmonės it pasiūtę tyrinėja ir, nė nesuprasdami, naudojami kone stebuklingomis Angelų technologijomis. Deja, netrukus sužinoma, kad Galaktikai gresia siaubingas pavojus, kurį neutralizuoti galima tik ištyrinėjus keistąją Citadelę, stūksančią Kaspero sistemos planetoje...

Iš anglų kalbos vertė EGLĖ ŠIMKUTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
451 tomas. Serija įkurta 1990m.

Gary Gibson - ANGEL STATIONS
New York, Tor books, 2005

Copyright © by Gary Gibson, 2004

Cover art copyright © by Chris Moore, 2000

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2009
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Prologas

Šaulio vija, maždaug penkiolika tūkstančių šviesmečių nuo Galaktikos branduolio

Akimirkai iškreipęs erdvę, zondas išniro vos už kelių tūkstančių šviesmečių nuo Galaktikos branduolio. Visatos audinys atsilapojo, sprogo, egzotiškų dalelių srautas tuojau pat anihiliavo, pažerdamas mikroskopines energijos kibirkštis. Zondas buvo toks mažulytis, kad laisviausiai tilptų ant vieno iš savo kūrėjų piršto galiuko. Informaciją giliame kvantiniame lygmenyje saugojo kompaktiška, bet galinga molekulinė schemų sąsaja, užrašinėdama, analizuodama viską, ką prietaisiukas išvysdavo ar užfiksuodavo.

Aparatas išsiskleidė lyg sidabrinė gėlytė - kuokštelis voratinklio plonumo žiedlapių, gaudančių kosminį vėją. Šerdyje atgijo gumulėlis molekulinė schemų, apsuptas daviklių pluta, sutelkė nemąstančią, tačiau labai kruopščią, kone begalinę atidą į branduolio žvaigždes.

Iki tikslo liko ne daugiau kaip dvidešimt trys šimtosios šviesmečio - visiškai niekai galaktiniu

mastu; keturiolika tūkstančių šviesmečių arčiau Paukščių Tako nei artimiausia Angelų Stotis ir daugiau nei dvidešimt tūkstančių šviesmečių nuo Žemės. Laiko paleisti šį zondą per pusę Galaktikos teprireikė tiek, kad žmogus vargu ar spėtų mirktelti, tačiau sunaudotos energijos būtų užtekę tūkstančiui Hirosimų.

Tarsi gėlė, kreipianti galvelę į vidudienio saulę, fotogalvaniniai miniatiūrinio zondo žiedlapiai nusitaikė į Galaktikos branduolį.

Prietaisas stebėjo ir laukė.

Yra. Mašinos šerdyje sukrito algoritminės formulės, analizuodamos foninį radijo triukšmą, raudonąjį bei mėlynąjį artimiausių žvaigždžių poslinkį, lygindamos aparato regimus duomenis su neaprepiamoje atmintyje slypinčiais žvaigždėlapiais. Tokie patys zondai nardė visoje Galaktikoje, atsirasdavo realioje erdvėje ir vėl išnykdavo - ieškojo rakto, ženklų. Vienos žvaigždės, gerokai blausesnės už matomą senuose įrašuose.

Zondas atnaujino žvaigždėlapį, paskui vėl ėmėsi analizės. Bet šįkart davikliai žiūrėjo viena vienintele kryptimi - į milžiniškų fizinių parametrų objektą, kuris, nepaisant savo dydžio, niekaip neįtakojų vietinių žvaigždžių sistemų. Pastaroji aplinkybė leido daryti prielaidą, kad

dangaus kūnas neturi gravitācijas. Jis taipogi nespindulīavo jokios žmogaus akimi matomas šviesos. Tačiau zondas nebuvo paprasta mašina: gaudydamas konkreta kosmoso erdvės ploto skleidžiamą rentgeno spindulių srautą, analizavo bei lygino visą duomenų spektrą.

Aparatas plaukiojo svetimoje, tolimoje tuštumoje lyg plėšrus paukštis, įkyriai sukantis ratus virš gigantiško knarkiančio žvėries.

1 Skyrius

Semas Rojus

Vėl ten tasai berniūkštis - žiūri, stebi iš tolo. Nekreipdamas į jį dėmesio, Semas įsirėmė delnais į nupoliruotą akmens paviršių, stumtelėjo. Pasiritęs pirmyn kelis colius, luitas sustojo. Vyras sumykė iš įtampos. Jis vis dar tebe matė berniūkštį, stypsantį uolos viršūnėje. Vaikinukas tikrai labai panašus į savo tėvą. Semas pastebėjo išgąščio atspindžius jo veide.

Vyriškis mintimis prisiminė būsimą pokalbį - vaikas mirtinai bijo, kad tėvas sužinos, dreba, vien pagalvojęs apie gimdytojo valdomas galias. Bet, nepaisant baimės vaidulių, jam greitai lemta susiremti su tėvu. O dabar berniūkš-

tis nori sužinoti, kodėl tėvas taip nekenčia Semo, kodėl verčia jį kentėti tą amžiną bausmę.

Tačiau iš pradžių jiedu pasikalbės. Semas ir vaikas. Apie tai, kaip viskas prasidėjo, bet svarbiausia - apie tai, kaip viskas klostysis ateityje.

Ant vyro klubo iš naujo atsivėrė šviežia žaizda - šią naktį jam smogė ilgu peiliu. Gilus brėžis kelias sekundes kraujavo, paskui ėmė greitai trauktis. Semo kūną margino tankus randų tinklas - durtinių žaizdų bei nesuskaičiuojamų rimbo kirčių palikti pėdsakai. Grandinės, kuriomis jį prikaustė prie akmens, tempė rankas, plėšė odą. Rodė, kad jis jau visą amžinybę nepatiria nieko kito.

Berniukas apsidairė, paskui dirstelėjo žemyn, į kankinį. Buvo jaunas, kokių trylikos metų. Virš suledėjusios vietovės pūtė šaltas vėjas, verždamasis į apačioje plytinčius taikius slėnius. Vaikis pradėjo leistis stačiu taku, vedančiu į viršūnę, prie maisto ir vandens. Semas nelaukė, kol lankytojas prieis. Jis jau daugybę dienų nieko nei valgė, nei gėrė. Nors kalinys buvo stipresnis beveik už bet kurį žmogų, net jo ištvermė turėjo ribas. Kai Semas darsyk kilstelėjo akis nuo savo sunkiosios naštos, vaiki-

nas stovėjo vos už kelių pėdų, ryžtingai suspaudęs lūpas į ploną liniją.

- Mums reikia pasikalbėti, - pratarė Metju.

Elijas

Iki kaulų smegenų spaudęs šaltis Eliją atleido tik po miesto stogu. Čia, apačioje, buvo tamsu. Žingsniuodamas išdaužytas šaligatviais, žmogus šiame pilkos prieblandos pasaulyje kartkartėm pastebėdavo figūras, pasiklydusias buvusio prekybos centro, kažkada virte virusio gyvybe, tamsoje. Pakliuvusios į vakarės šviesos spindulių srautus, besiskverbiančius pro kažkur neužmatomą aukštybėjęs esančio stogo skylės, tos figūros akimirksniams virsdavo žmogiškomis būtybėmis, kurių veiduose gilomis raukšlėmis įsirėžė baimė bei galutinai nusivylusių žmonių susitaikymas su niekaip nepakeičiama padėtimi.

Čia, Arkologijoje, kaip ir visur, egzistavo savos taisyklės, tegul ir nekuriančios įprastos, visuotinai suprantamos žmonių civilizacijos, tačiau formuojančios gyvenimo etiketą, nesvarbu, kad kartais mirtinai pavojingą. Miesto valdžios išlaikomos saugumo pajėgos šiuose rajonuose jau kadais kadais nė nosies nerody-

davo, viskas laikėsi tarp įvairių gaujų sudarytos sutarties dėka. Gaujų, kurios čionai, toli nuo nuolat patruliuojamų paties Londono gatvių, tvarkėsi, kaip norėjo.

Po valandos sutems - pats blogiausias laikas. Visi ieško vietos nakvynei, o tiksliau - priebėgos, slėptuvės nakčiai.

Arkologijų tamsos netrikdė nė vienas elektrinis žibintas. Ant plonesnių už voratinklį tiltų, iškryžiavusių tuštumą po sutrūkinėjusiu, varvančiu stogu, puikavo tik "Mala Pata"¹ gaujos nariai bei su jais dėl teritorijos besivaržantys "Ryverių" atstovai. Su "Ryveriais" Elijas jokių reiklų neturėjo - dirbo vien su Miku. Tasai vaikinai "Mala Patai" priklausė nuo gimimo. Jį gaujai perdavė dar neišmokusį vaikščioti, kadangi "Mala Pata" niekad nesibjaurėjo nei vaikų prekyba, nei grobimu. Net naujagimių.

Pažinti gaujos narius nebuvo sunku: visų veidai margavo randais, užsidirbtais ritualinėse grumtynėse. Plėštinė žaizda kirto visą Miko veidą: prasidėjusi po kairiąja šnerve, tęso per skruostą, pro ausį iki pat smilkinio. Bjauri, be abejonės, tačiau ne pernelyg siaubinga. Ją ne-

¹ Nesėkmė, nepasisekimas (isp.).

sunkiai galėjai ištaisyti pigia chirurgine plastika, bet banditas tam nė už ką nebūtų ryžęsis. Tai reikštų pasirodyti bekiaušiu, pademonstruoti rimtą vyriškumo stoką, prilygstančią išėjimui iš "Mala Patos". O gyvas iš gaujos dar niekas nepasitraukė.

- Ei! - atsklido šnibždesys iš šešėlio. Pakėlęs akis, vyriškis pastebėjo tamsų siluetą ant tilto, už dvidešimties metrų virš savęs. - Lipk čionai, Elijau. Tai aš.

Į aukštesnį lygmenį vedė bent dvi dešimtys eskalatorių, tačiau jie jau daugybė metų neveikė. Elijas priėjo, užkėlė koją ant metalinės pakopos, įsiklausė. Piktai sugirgždėjęs, laiptelis krustelėjo. Vyriškis patraukė pėdą, antrą sykį žvilgtelėjo į tiltą. Mikas sumojavo ranka, rodydamas į tolimąjį sulūžusių eskalatorių eilės galą, į paprastus laiptus. Elijas nudrožė, kur lieptas, užkopė viršun.

- Tai tu, Miurėjau? - Mikas prisimerkė, žiūrėdamas į plonutėliu tiltu pėdinantį Eliją. Pastarasis nemėgo tų statinių, jie atrodė labai jau netvirti. Tačiau konstrukcijos buvo labai patikimos, pagamintos nanoanglinių technologijų pagrindu. Ant šitokio tilto gali numesti visą namą - išlaikys garantuotai. Vis dėlto Elijas viena ranka čiuopė vielinius turėklus, steng-

damasis nežiūrėti žemyn.

- Taip, čia aš. Kur ji?

- Tuoju eisim, tuoju eisim, - nutęsė banditas. - Skubėt tai juk nėra kur, tiesa? Nepanašu, kad jai pasidarytų geriau. O jie tavęs laukia. Bet aš pirmas į vakarėlį atskuost nemėgstu. Geriau kol kas pasivaikščiokim po apylinkes. - Mikas greitai dirstelėjo į atėjūno veidą. - Nervinies?

Elijas žvilgsniu permetė vaikiną, stovintį ant plonos, keturiasdešimties pėdų ilgio materijos juostos. Ji kabėjo ore be jokios regimos atramos, išskyrus pasparas ruožo pradžioje bei gale. Mikas ne vyresnis nei trylikos, tačiau reputaciją jau spėjo užsitarnauti ypatingą: mėgo žudyti.

- Nesinervinu, - šaltai atkirto svečias. - Paprasčiausiai žvarbu.

Primindamas apie žiemišką speigą, kažkur iš viršaus traukė šiaurys. Elijas dirstelėjo ten, kur kadaise būta stogo. Atrodo, lauke net sninga.

- Tai gerai, - sukikeno banditas. - Nesinorėtų galvoti, kad kinkas drebini. Nors aš tavo vietoje išsigąščiau. Tikrai nebijai?

Elijo lūpos susispaudė į siaurą brūkšnį. Mikas jį erzino. Ginklą gaujos narys nešiojosi ant per

krūtinę permesto diržo, brangi odinė striukė beveik neprisidengė buko vamzdžio, kuris nuolat šmėžavo, vaikiui mindžikuojant nuo kojos ant kojos. "Akustinis pistoletas", - pamanė Elisas. Tokia patranka į vienalytę masę paverčia viską, į ką nusitaiko, tačiau užtaiso dažniausiai pakanka tik vienam šūviui. Vėliau iš jos naudos lieka tiek, kiek iš įdomios formos konservų skardinės.

Jei Miką domintų ne įspūdinga ginklo išvaizda, o efektyvus naudingumas, jis nešiotųsi, tarkim, mažą adatsvaidį - nedidukas, viso labo sulig delnu, nukišti gali į bet kurią slaptą kišenę. Tiesą sakant, tai kažkas panašaus į pistoletą, kurį dabar su savimi turėjo Elisas.

- *Tikrų tikriausiai*, Mikai, - atrėžė pašnekovas.
- Gal jau būtų metas eiti?

Elisas nuolat jautė apačioje žiojinčią tuštumą. Ir kaip žmonės galėjo vaikščioti tais sumautais tiltais, kai jie buvo nauji? Paskui prisiminė: anksčiau kiekvieną tiltą gaubė skaidrus, hermetiškas vamzdis. Pigios plastikinės sienelės subyrėjo, tačiau tiltai liko.

- Na, nežinau, - nutęsė banditėlis, tarsi skaitydamas svečio mintis. - Man tie tiltai patinka. Ant jų galima iš tikrųjų šauniai pasilinksinti. - Stovėdamas per patį juostos vidurį, Mikas pra-

dėjo šokinėti aukštyn. Didžiuliam Elijo siaubui, konstrukcija nuo stiprių batų smūgių ėmė vibruoti. Vyriškis tvirtai įsikabino į siaurą turėklą, stengdamasis, kad gestas atrodytų neskubrus, atsainus. Jis visuomet bijojo aukščio. Elijas priminė sau, jog šie tiltai kur kas stipresni už plieną, praktiškai nepažeidžiami, tačiau galėjo prisiekti girdįs piktą lemiantį girgždesį, nors tai galėjo būti paprasčiausias vėjas, dūsaujantis, vaitojantis Arkologijos lubų plyšiuose.

- Syki, Elijau, - tęsė padauža, straksėdamas lyg ant batuto, - mačiau prietranką, pasityčiojusį iš "Mala Patos". Jis nukrito nuo tilto ir - bum! Galvelė trūko it didelis, pašvinkęs, raudonas kiaušinis! Cha-cha-cha!

Mikas sužvingo kaip įsismaginęs vaikas.

Vyriškis tiesiog stovėjo ir laukė, užsimaukšlinęs ant veido abejingumo kaukę. Eiti ten, kur vedė kelionės tikslas, negalėjo, kol banditas jo nepraleis. Kokią minutę, vaikiškai besilinksmindamas, Mikas išties atrodė lyg mažametis, o ne kraujo ištroškusi pabaisa. Kažkodėl nuo to darėsi dar kraupiau.

Ūmai ėmęs nuobodžiauti, gaujos narys nutraukė pramogą.

- Gerai, dabar jau galim eit. - Jis pasigrėžė,

dirstelėjo per petį. - Na, tu visai... negi galima šitaip bijoti aukščio?

Jiedu nužingsniavo, kopė vis aukštyr ir aukštyr, kol Elisas pajuto skruostą apsvilinusį atsitiktinės snaigės šaltį. Nerekėjo būti genijum, kad suprastum: Mikas tyčia veda ilgu, vingiuotu keliu. Kuo aukščiau jie ropštėsi, tuo daugiau tekdavo įveikti voratinklinių tiltų. Atėjūnas žemyn dirščioti nerizikavo - dar galva apsiks. Iš pradžių Elisas manė, jog šita gudrybe norima jį suklaidinti, suvelti paiešką, jei jis panorėtų darsyk atrasti gaujos slėptuvę. Tačiau po kurio laiko suvokė, kad palydovas tik žaidžia, geisdamas išvysti, kaip Elisas praranda savitvardą, kaip jam pradeda drebėti keliai ar žmogus tiesiog įstringa iš baimės ant aukščiausio tilto, pačioje Arkologijos palubėj.

Galop, palikę tuos nanoanglinius velnio voratinklius už nugaros, toldami nuo aukštojo centrinio atriumo, jie paniro į vidinę Arkologijos struktūrą. Dabar visur aplinkui puikavosi grafiti su "Mala Patos" simbolika, ant kiekvieno iš prieblandos išnyrančio veido, tiek vyriško, tiek moteriško, ryškėjo klaikūs randai. Vienintelis šviesos šaltinis - spalvotų lempučių girlianda, prikalta ant ilgo, nuširusio koridoriaus sienos. Pro atviras duris skardėjo visu

garsu leidžiama muzika. Rodės, dar minutė kita, ir ausų būgneliai sprogs.

Elijui pasivaideno, jog per tą kurtinantį dundesį išgirdo kažkieno skvarbų riksmą - berods, moters. Jis nė nestabtelėjo - jei įsikiš, paprasčiausiai papjaus.

Kelias atvedė į didelį kambarį žemomis lubomis, kuris ankstesnėje epochoje galėjo atlikti korporatyvinių susirinkimų salės vaidmenį. Palei vieną sieną, beveik per visą jos ilgį, stūksojo subraižytas stalas, originalius apmušalus paslėpė daugelį metų teplioti grafiti bei vandens nuovarvų sluoksniai. Kampe suverstos kontrabandos dėžės. Prie stalo stovėjo du aukšti, stambūs vyrai. Jiedu fasavo baltus miltelius: sėmė iš dėžės, kruopščiai svėrė, paskui atsargiai perpylinėjo į plastikinius maišelius ir mikliai užrišinėjo. Abu dėvėjo chirurgines kaukes. Kiek toliau, bet lengvai pasiekiami ranka, ant stalo brinksojo du šautuvai.

Paskui Elijas pamatė jį: paprastą, plokščią "diplomata", atremtą į tolimąją stalo koją. Miurėjaus delnai sudrėko nuo prakaito, tapo lipnūs. Tikslas pasiektas. Jam net nereikia to lagaminėlio iš čia ištraukti, tai tikriems profesionalams skirtas darbelis....